

Ehdotus matkustajien oikeuksista yhdellä lipulla (U 46/2026 vp)

COM(2026) 233 final

Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

- Rautatieliikenteen matkustajien suojan vahvistaminen tilanteissa, joissa rautatiematka muodostuu usean rautatieyrityksen matkaosuuksista.
- Korkean ja yhdenmukaisen suojan tason varmistaminen koko unionin alueella.
- Siirtymä kohti kestävämpää liikennettä.
- Aidosti yhtenäisen ja kilpailukykyisen eurooppalaisen rautatiejärjestelmän toteuttamisen edistäminen.

Ehdotuksen keskeinen sisältö

- Uusi yhden lipun käsite l. ”single ticket” –voisi koostua myös useasta kuljetussopimuksesta, toisin kuin suora lippu.
- Asetuksen (EU) 2021/782 (”rautatievastuuasetus”) mukainen matkustajansuoja (lipun hinnan palauttaminen, uudelleenreititys, korvaus, avunanto) laajennettaisiin kattamaan yhden lipun alla tehtävät matkat.
- Rautatieyritysten ja muiden toimijoiden ei tulisi jakaa osiin tai myydä erillisinä ostotapahtumina matkoja, jotka voidaan myydä yhtenä lippuna.
- Lippuja tarjottaessa olisi noudatettava komission asetuksen (EU) 2026/253 mukaisia vähimmäisvaihtoaikoja.

VN-kanta, nostoja

- Matkustajien oikeuksien vahvistaminen lähtökohtaisesti kannatettavaa tilanteessa, jossa junamatka muodostuu usean eri rautatieyrityksen matkaosuuksista.
- Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti näin laajaan sopimuspakkoon ja katsoo, että neuvotteluissa olisi varmistettava sopimusvapauteen puuttuvien säännösten oikeasuhtaisuus ja hyväksyttävyyys.
- Valtioneuvosto suhtautuu kielteisesti siihen, mikäli myös alueellisen liikenteen palvelun liikennöivä rautatieyritys voisi olla vastuussa viivästystilanteessa jopa useamman kaukojunayhteyden menetyksestä tilanteessa, jossa lipun olisi myynyt tästä rautatieyrityksestä erillinen taho oma-aloitteisesti ja yhtenä lippuna.
- Valtioneuvosto pyrkii neuvotteluissa vähintäänkin varmistamaan, että jäsenvaltioiden olisi jatkossakin mahdollista tehdä asetuksen soveltamiseen kansallisia poikkeuksia vastaavasti kuin nykyisin rautatievastuuasetuksen 2 artiklan nojalla.